

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครโทรอนโต
 ชาวเด่นประจำสัปดาห์
 ระหว่างวันที่ 1-5 ตุลาคม 2561

“USMCA” ชื่อใหม่ของ NAFTA

เมื่อวานนี้ (30 กันยายน 2561) แคนาดาและสหรัฐฯ ได้บรรลุการเจรจาความตกลง NAFTA 2.0 หลังจากเจรจายืดเยื้อมาเกือบปีกว่า ซึ่งได้เปลี่ยนชื่อใหม่เป็น “United States-Mexico-Canada Agreement” (USMCA) โดยเมื่อในช่วงเดือนที่ผ่านมา สหรัฐฯ และเม็กซิโก ได้บรรลุผลการเจรจาแล้วและพร้อมที่จะมีความตกลงสองฝ่ายโดยปราศจากแคนาดา ซึ่งสหรัฐฯ ได้กำหนดเส้นตายการเจรจากับแคนาดาภายในสิ้นเดือนกันยายน 2561 โดยหากไม่สามารถเจรจากับแคนาดาได้ จะเดินหน้ากับเม็กซิโกโดยไม่รีรอ ซึ่งเส้นตายที่กำหนดในวันที่ 30 กันยายน ครั้งนี้ เป็น “ของจริง” จากประธานาธิบดีสหรัฐฯ หลังจากได้กำหนดเส้นตายกับแคนาดาไว้เกือบทุกเดือนตั้งแต่เริ่มเจรจา

สศต. ณ นครโทรอนโต ขอสรุปสาระสำคัญโดยสังเขปในความตกลง USMCA อาทิ

1. อุตสาหกรรมยานยนต์: รถยนต์จะต้องมี Content ใน North America มากขึ้น โดยนอกเหนือจากมูลค่า (Value) ของส่วนประกอบที่ผลิตใน North America แล้ว ความตกลงใหม่ได้กำหนดให้ 2 ใน 5 ของมูลค่ารถยนต์จะต้องผลิตจากแรงงานที่มีค่าแรงขั้นต่ำอย่างน้อย 16 เหรียญสหรัฐฯ/ชั่วโมง (ประมาณ 530 บาท/ชั่วโมง) ซึ่งข้อตกลงดังกล่าวเพื่อปกป้องการผลิตโดยใช้แรงงานค่าแรงต่ำโดยเฉพาะจากเม็กซิโก และเพื่อสร้างความได้เปรียบให้กับแรงงานในสหรัฐฯ และแคนาดา ซึ่งกลุ่ม Lobby เรื่องแรงงานก็ได้ผลักดันให้มีการกำหนดค่าแรงขั้นต่ำเพื่อให้แรงงานมีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น

2. การเปิดตลาดด้านการเกษตร: จะมีการลดภาษีและมีการเปิดตลาดมากขึ้นสำหรับสินค้าเกษตรโดยเฉพาะอุตสาหกรรมเนื้อหมูจากสหรัฐฯ นอกจากนี้ แคนาดาจำเป็นต้องเปิดตลาดสินค้านม (Dairy) มากขึ้นจากระบบที่ปกป้องภาคการเกษตรของแคนาดา ซึ่งแน่นอนว่ารัฐที่มีศักยภาพในการส่งออกสินค้านมของสหรัฐฯ เช่น Wisconsin และเป็นหนึ่งในฐานเสียงของรัฐ Republican จะยินดีกับโอกาสดังกล่าว ขณะที่แคนาดาเองจะต้องเตรียมการเยียวยาอุตสาหกรรมนมที่ถูกปกป้องมานานและเป็นฐานเสียงสำคัญของรัฐบาลชุดปัจจุบันของรัฐบาลพรรค Liberal ของนายกรัฐมนตรี Justin Trudeau

3. ภาษีเหล็กและอลูมิเนียม: สหรัฐฯ ได้ขึ้นภาษีเหล็กและอลูมิเนียมจากแคนาดาเมื่อเดือนกรกฎาคมที่ผ่านมา ทั้งนี้ การบรรลุความตกลง USMCA ไม่ได้ทำให้สหรัฐฯ ยกเลิกภาษีดังกล่าว และสหรัฐฯ กับแคนาดาจะต้องมีการเจรจากันในเรื่องนี้ต่อไป

4. Sunset Clause: ความตกลง USMCA จะหมดอายุลงใน 16 ปี หากไม่มีการทบทวนการเจรจาหรือต่ออายุ ทั้งนี้ ทั้งสามฝ่ายจะมีการทบทวนความตกลงทุกๆ 6 ปี อนึ่ง Sunset Clause เป็นหนึ่งในประเด็นสำคัญที่มีความหมายต่อภาคธุรกิจโดยเฉพาะการลงทุนหากมีความไม่แน่นอนของความตกลง เนื่องจากในช่วงแรก สหรัฐฯ เสนอให้ความตกลงมีอายุเพียง 5 ปีเท่านั้นและค่อยมีการเจรจาทบทวน

นโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจการลงทุน แนวโน้มการตลาด รายงานสินค้าและบริการ อื่นๆ

5. อัตราแลกเปลี่ยน: มีการกำหนดเงื่อนไขและมาตรการไม่ให้มีการทำให้ค่าเงินของประเทศในสมาชิกต่ำกว่าที่เป็นจริง (Weakening currency) เพื่อประโยชน์ในการส่งออก แม้ว่าเรื่องค่าเงินจะไม่ใช่ว่าจะเป็นปัญหาในความตกลง NAFTA แต่การกำหนดเงื่อนไขดังกล่าวมีนัยที่จะส่งสัญญาณต่อประเทศคู่ค้า โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชีย

6. การระงับข้อพิพาท หรือ Dispute Resolution: แคนาดาได้ยืนยันขอให้มีการระงับข้อพิพาทโดย Independent Panel ได้เหมือนในปัจจุบันที่แต่ละประเทศสามารถตั้งคณะผู้พิพากษาชุดพิเศษเพื่อพิจารณาในเรื่องข้อพิพาทที่ตกลงกันได้ ซึ่งสหรัฐฯ ยินยอมในเรื่องนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับการขึ้นภาษีศุลกากร (ระบุใน Chapter 19 ของความตกลง NAFTA) โดยที่ผ่านมาแคนาดาสามารถขอตั้งคณะผู้พิพากษาเพื่อพิจารณากรณีพิพาททางการค้าเป็นรายๆ ไปได้ เช่น แคนาดาขอตั้ง Independent Panel เมื่อสหรัฐฯ ขึ้นภาษีไม้เนื้ออ่อนที่ส่งออกจากแคนาดา ซึ่งคณะผู้พิพากษาประกอบไปด้วยบุคคลที่เป็นที่ยอมรับของทั้งสองฝ่าย และประเทศคู่กรณีจำเป็นต้องปฏิบัติตามคำตัดสินของคณะดังกล่าว

แม้ว่าในหลักการ สหรัฐฯ ไม่ต้องการแนวทางนี้ เพราะเห็นว่าเป็นการรื้อถอนสิทธิของสหรัฐฯ แต่จำเป็นต้องยอมแคนาดาในส่วนนี้ ทั้งนี้ ยังไม่มีการเปิดเผยชัดเจนว่า Dispute Resolution ใหม่ ภายใต้ Chapter 19 ของ USMCA จะเป็นอย่างไร แต่ข้อเสนอให้มี Investor-State Dispute Settlement (ISDS) คือภาคเอกชนสามารถฟ้องร้องรัฐ ได้นั้นตกไป ไม่มีอยู่ในความตกลงใหม่ ได้แต่เฉพาะในเรื่องการขึ้นภาษีเท่านั้น (อาจมีเรื่องข้อพิพาทอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการขึ้นภาษีศุลกากรได้ เช่น การลงทุน เป็นต้น)

7. การขึ้นภาษีรถยนต์และชิ้นส่วนจากสหรัฐฯ: สหรัฐฯ ให้คำมั่นว่าจะไม่ขึ้นภาษีรถยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์จากแคนาดาและเม็กซิโกโดยใช้เหตุผลเรื่องความมั่นคงเป็นข้ออ้าง (National security) ตามที่ได้ชูไว้เมื่อ 2-3 เดือนก่อน เหตุผลอาจเนื่องมาจากระบบการผลิตยานยนต์ปัจจุบันที่เป็น Global Supply Chains โดยเฉพาะใน North America ที่จะให้การขึ้นภาษีอาจรถยนต์จะกระทบกับสหรัฐฯ เองได้ เพราะรถยนต์หลายรุ่นที่จำหน่ายในแคนาดาและเม็กซิโกก็มีฐานการผลิตที่สหรัฐฯ เช่นกัน

ความเห็น สดต.

1. ความเชื่อมั่นในการค้าในภูมิภาคอเมริกาเหนือ กลับมาอีกครั้งหลังจากที่ทั้งสามฝ่ายสามารถบรรลุข้อตกลงในหลักการได้ซึ่งใช้เวลาามากกว่า 1 ปี. ในการเจรจาและมีการชู้ที่จะยกเลิกและล้มโต๊ะการเจรจาบ่อยครั้ง ทั้งนี้ สหรัฐฯ จำเป็นต้องสรุปการเจรจาโดยเร็วเนื่องจากจะมี midterm-elections ในปลายปีนี้ และผู้นำสหรัฐฯ จำเป็นต้องทำตามสัญญาที่ได้ให้ไว้กับฐานเสียงในรัฐต่างๆ เกี่ยวกับความตกลง NAFTA ขณะที่มีรัฐบาลใหม่ของ Mexico ก็จะได้รับตำแหน่งอย่างเป็นทางการในเดือนพฤศจิกายนนี้ ความตกลง USMCA ก็เปรียบเสมือนตัวที่จะ Lock-in และทำให้ภาคธุรกิจของทุกฝ่ายสามารถวางแผนการค้าการลงทุนต่อไปได้อย่างไม่ต้องกังวล ซึ่งผู้นำสหรัฐฯ ต้องการให้มีการลงนามในความตกลง USMCA ภายในสิ้นเดือนพฤศจิกายนนี้

2. บรรยากาศทางการค้าโลกน่าจะมีแนวโน้มดีขึ้น โดยเฉพาะในภูมิภาคอเมริกาเหนือ ซึ่งอาจทำให้ท่าทีของสหรัฐฯ ผ่อนคลายลงในภูมิภาคอื่นๆ โดยเฉพาะในเอเชียและยุโรป และลดความตึงเครียดในความสัมพันธ์ทางการค้า นอกจากนี้ ที่ผ่านมา แคนาดาเองก็ทุ่มทรัพยากรทุกอย่างโดยเฉพาะกำลังคนในการเจรจา

นโยบายภาครัฐ   เศรษฐกิจการลงทุน   แนวโน้มการตลาด   รายงานสินค้าและบริการ   อื่นๆ

NAFTA 2.0/USMCA นี้ โดยจากนี้ไปสามารถ focus ไปยังคู่ค้าอื่นๆ หรือเจรจา FTA กับประเทศอื่นๆ ที่เป็นเป้าหมายได้โดยเฉพาะในเอเชีย รวมถึงภูมิภาคอาเซียนและประเทศไทศ

3. โอกาสการค้าของไทย มีความแน่นอนมากขึ้นจากบรรยากาศทางการค้า และ Sentiment ที่ดีขึ้นของภาคธุรกิจในประเทศแคนาดา ที่ผ่านมา ภาคธุรกิจรวมถึงผู้นำเข้าแคนาดาก็มีความกังวลกับอนาคตทางการค้าในภูมิภาคอเมริกาเหนือทำให้แรงจูงใจหรือบรรยากาศ (mood) ค่อนข้างแผ่วไปบ้าง อย่างไรก็ตาม การบรรลุข้อตกลง USMCA ก็จะทำให้บรรยากาศดีขึ้นและน่าจะสร้างแรงขับเคลื่อนในการค้าขายมากขึ้นในช่วง 4 เดือนสุดท้ายของปี 2561 และต่อเนื่องไปถึงปี 2562 โดยในช่วง 8 เดือนที่ผ่านมา (มกราคม-สิงหาคม) การค้าสองฝ่ายระหว่างไทย-แคนาดา ขยายตัว 16.45% การส่งออกขยายตัว 13.10% เมื่อเทียบกับในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งสอดคล้องกับรายงานให้ทราบเป็นระยะต่อไป

ติดตามความเคลื่อนไหวในการค้าระหว่างประเทศผ่านเว็บไซต์กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศที่ www.ditp.go.th และ www.thaitrade.com หรือโทรปรึกษาเรื่องการค้าระหว่างประเทศที่กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ โทร.1169 (หากโทรจากต่างประเทศ โปรดติดต่อที่ โทร. +66 2792 6900)

- นโยบายภาครัฐ
- เศรษฐกิจการลงทุน
- แนวโน้มการตลาด
- รายงานสินค้าและบริการ
- อื่นๆ

Call Center 1169
www.ditp.go.th
www.thaitrade.com

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
563 ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระบือ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000

Thai Trade Centre - TORONTO
31 Gloucester Street,
Toronto, ON M4Y 1L8
CANADA

Tel: +1 416 921 5400
Fax: +1 416 921 7545
Email: toronto@thaitrade.ca